

โครงการการฝึกอบรม หลักสูตร การปลูกและใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่

๑. หลักการและเหตุผล

ไผ่ จัดเป็นพืชเศรษฐกิจเอนกประสงค์ชนิดหนึ่ง ที่เอื้อประโยชน์ทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อมนุษย์เป็นอย่างมาก มนุษย์รู้จักนำไผ่มาใช้ประโยชน์ตั้งแต่สมัยบรรพบุรุษ โดยนำเอาส่วนต่างๆ ของไผ่มาประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ปัจจุบันมีการนำไม้ไผ่จากป่าธรรมชาติออกมาใช้ประโยชน์กันมาก จนเกินกำลังผลิต กรมป่าไม้ได้ตระหนักถึงปัญหาดังกล่าว จึงเพิ่มบทบาทในการศึกษาวิจัยด้านการปลูก การจัดการ การใช้ประโยชน์ ตลอดจนการส่งเสริมให้ภาครัฐและเอกชนหันมาสนใจในการปลูกไม้ไผ่ เพื่อใช้เป็นแหล่งวัตถุดิบสำหรับใช้ในระดับชุมชน ไปจนถึงระดับอุตสาหกรรม โดยไม่ต้องไปพึ่งพาไม้ไผ่จากป่าธรรมชาติดังเช่นที่ผ่านมา และเพื่อรองรับอุตสาหกรรมไผ่ที่มีการขยายตัวเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ

ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกษตรกร หน่วยงานภาคเอกชนและภาครัฐ ที่มีความสนใจในการปลูกและการใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่ ได้มีความรู้ในเรื่อง เทคนิคการขยายพันธุ์ การปลูก การบำรุงดูแลรักษา การจัดการสวนไผ่เชิงเดี่ยว การใช้ประโยชน์ไผ่ ตลอดจนการป้องกันรักษาป่าไผ่เพื่อสามารถนำมาใช้ประโยชน์เป็นเวลายาวนาน สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ได้ทำการศึกษาวิจัยการใช้ประโยชน์จากไผ่อย่างคุ้มค่า โดยมีศึกษาการแปรรูปหน่อไผ่ การใช้ประโยชน์จากลำเพื่อการก่อสร้าง การทำเฟอร์นิเจอร์ การทำผลิตภัณฑ์เครื่องมือเครื่องใช้ในบ้านเรือน ตลอดจนการทำไม้อัดไม้ประสานจากไผ่อีกด้วย นอกจากนี้ยังใช้ส่วนของใบ และราก มาทำผลิตภัณฑ์ต่างๆ รวมทั้งการนำเศษเหลือมาเผาถ่านเพื่อเพิ่มมูลค่าไม้ไผ่ อันเป็นการสร้างงาน อาชีพ และการจัดการทรัพยากรป่าไม้ได้อย่างยั่งยืน กรมป่าไม้ โดยสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ จึงได้จัดฝึกอบรมความรู้เรื่องเกี่ยวกับไม้ไผ่ในด้านต่างๆ ทั้งการขยายพันธุ์ การปลูก และการใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้และเทคนิคต่างๆ ในด้านการปลูก การจัดการ และการใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่ รวมถึงการเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานป่าไม้ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้มีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้แก้ปัญหาในสวนป่าไผ่ และเป็นการส่งเสริมอาชีพ เพิ่มรายได้ให้แก่ผู้ปลูกต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ ให้ความรู้ ความเข้าใจในการปลูก การจัดการ และใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่ ให้แก่เกษตรกร ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการที่สนใจในการปลูกและใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่

๒.๒ กระตุ้นและส่งเสริมการปลูกไม้ไผ่และอุตสาหกรรมจากไม้ไผ่ให้เพิ่มมากขึ้น อันเป็นการสร้างวัตถุดิบสำหรับตอบสนองต่ออุตสาหกรรมไม้ไผ่ โดยไม่ต้องพึ่งพาไม้จากป่าธรรมชาติ และสร้างอาชีพ รายได้ ให้กับกลุ่มเป้าหมาย

๒.๓ เปิดโอกาส...

๒.๓ เปิดโอกาสให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ เพื่อนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินการปลูกสร้างสวนไม้และการใช้ประโยชน์ไม้ต่อไป

๓. คุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรม

เกษตรกรผู้ปลูก ผู้ใช้ประโยชน์ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปลูกและส่งเสริมการปลูกไม้ไม้ทั้งภาครัฐและเอกชน รวมถึงผู้สนใจการปลูกและใช้ประโยชน์ไม้ เพื่อเศรษฐกิจ

๔. จำนวนผู้เข้าฝึกอบรม

จำนวน ๓๐ คน

๕. ระยะเวลาในการฝึกอบรม

จำนวน ๔ วัน ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

๖. สถานที่จัดการฝึกอบรมและดูงาน

๖.๑ โรงแรมบ้านสวนฝน อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

๖.๒ สถานีวนวัฒนวิจัยหินลับ อำเภอบ่อพลอย จังหวัดกาญจนบุรี

๖.๓ ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ไม้ขนาดเล็ก และของป่า จังหวัดราชบุรี

๖.๔ สหกรณ์การเกษตรผู้ปลูกไม้กาญจนบุรี จำกัด อำเภอท่าม่วง จังหวัดกาญจนบุรี

๗. วิธีดำเนินการฝึกอบรม

๗.๑ ภาคบรรยาย ๖ ชั่วโมง

๗.๒ ภาคปฏิบัติ ๘ ชั่วโมง

๗.๓ การศึกษาดูงาน ๘ ชั่วโมง

๘. วิทยากร

๘.๑ นายสุทัศน์ เล้าสกุล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

๘.๒ นายประเชษฐ สร้อยทองคำ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

๘.๓ นายทินกร พิริโยธา ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

๘.๔ นางสาวปิยะวดี บัวจงกล ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

๘.๕ นายวัลลยุทธ เพ็ญวิวัฒน์ ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ

๘.๖ นายกฤษณ หอมคง เกษตรกรผู้ปลูกไม้และธุรกิจเกี่ยวกับไม้ จ.กาญจนบุรี

๙. งบประมาณ

เบิกจ่ายจากงบดำเนินงาน แผนงานพื้นฐานด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ผลผลิต บริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย กิจกรรมหลักบริหารจัดการและพัฒนางานวิจัย กิจกรรมพัฒนาและถ่ายทอดองค์ความรู้ ในวงเงิน ๒๓๔,๘๐๐ บาท (สองแสนสามหมื่นสี่พันแปดร้อย บาทถ้วน)

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ เกษตรกร ภาคเอกชน และหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องกับการปลูกไม้ไผ่ มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและสามารถเพิ่มปริมาณและคุณภาพของผลผลิตต่อหน่วยพื้นที่มากขึ้น

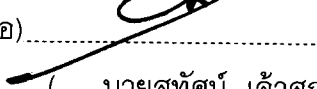
๑๐.๒ การใช้ประโยชน์จากผลผลิตของหน่อและลำไม้ไผ่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หรือการทำผลผลิตให้มีมูลค่าเพิ่มมากขึ้น และตรงต่อความต้องการของตลาด เป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้แก่กลุ่มเป้าหมาย

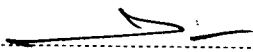
๑๐.๓ เพิ่มพื้นที่ปลูกไม้ไผ่ในหลายรูปแบบ เช่น สวนไม้ไผ่ การปลูกพืชเกษตรควบกับไม้ไผ่ การปลูกไม้ไผ่บริเวณบ้านเรือนเพื่อใช้ในครอบครัว การปลูกไม้ไผ่เป็นรั้ว หรือการปลูกไม้ไผ่ในที่ชุมชน เพื่อใช้ประโยชน์ร่วมกัน เป็นต้น ทำให้ลดการตัดไม้ไผ่ในป่าธรรมชาติลงได้

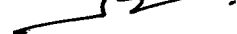
๑๑. ผู้รับผิดชอบโครงการ

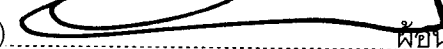
๑๑.๑ ส่วนงานวิจัย สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

๑๑.๓ ส่วนพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

(ลงชื่อ) ผู้เขียนโครงการ
(.....นายสุทัศน์ เล้าสุกุล.....)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ

(ลงชื่อ) ผู้เสนอโครงการ
(.....นายสุวรรณ ตั้งมิตรเจริญ.....)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนงานวิจัย

(ลงชื่อ) ผู้ตรวจสอบโครงการ
(.....นายสาโรจน์ วัฒนสุสุกุล.....)
นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการพิเศษ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัยและพัฒนาผลผลิตป่าไม้ รักษาการแทน
ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้

(ลงชื่อ) ผู้อนุมัติโครงการ
(.....นายอรรถพล เจริญชันษา.....)
รองอธิบดีกรมป่าไม้
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้

กำหนดการฝึกอบรม
หลักสูตร การปลูกและการใช้ประโยชน์จากไม้ไผ่
ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐
ณ โรงแรมบ้านสวนฝน อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี

วันและเวลา	กิจกรรม	วิทยากร
วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๐		
๑๕.๐๐ - ๑๗.๐๐ น.	ลงทะเบียน	
๑๘.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๐		
๐๗.๐๐ - ๐๘.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๙.๐๐ - ๐๙.๓๐ น.	พิธีเปิดการฝึกอบรม	อธิบดีกรมป่าไม้
๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	การปลูก บำรุงและการจัดการสวนไผ่ (รับประทานอาหารว่าง)	นายสุทัศน์ เล้าสกุล
๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	การตลาดของไม้ไผ่	นายกฤษณ หอมคง
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ - ๑๖.๓๐ น.	เดินทางไปศึกษาดูงานแปลงรวบรวมพันธุ์ไผ่ และฝึกปฏิบัติการขยายพันธุ์ไผ่ ณ สถานีวนวัฒนวิจัยหินลับ จ.กาญจนบุรี (รับประทานอาหารว่าง)	นายสุทัศน์ เล้าสกุล
๑๖.๓๐ - ๑๗.๓๐ น.	เดินทางกลับที่พัก	
๑๘.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๐		
๐๖.๐๐ - ๐๗.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๗.๐๐ - ๐๘.๓๐ น.	เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ ศูนย์ส่งเสริมพัฒนา และถ่ายทอดเทคโนโลยีการใช้ประโยชน์ไม้ ขนาดเล็กและของป่า จังหวัดราชบุรี	
๐๘.๓๐ - ๐๙.๓๐ น.	การรักษาเนื้อไม้และการอาบน้ำยาไม้ไผ่	นางสาวปิยะวดี บัวจงกล
๐๙.๓๐ - ๑๐.๓๐ น.	การทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ (รับประทานอาหารว่าง)	นายวัลยุทธ เพ็ญวิวัฒน์

วันและเวลา	กิจกรรม	วิทยากร
๑๐.๓๐ - ๑๒.๐๐ น.	ดูงานขั้นตอนการใช้ประโยชน์และทำผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	นายทินกร พิริยโยธา
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.	เดินทางไปศึกษาดูงาน ณ สหกรณ์การเกษตรผู้ปลูกไผ่กาญจนบุรี จำกัด อ.ท่าม่วง จ.กาญจนบุรี	
๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.	รับประทานอาหารว่าง	
๑๔.๔๕ - ๑๖.๓๐ น.	ดูงานการผลิตปุ๋ยจากไม้ไผ่	นายกฤษณ หอมคง
๑๖.๓๐ - ๑๗.๓๐ น.	เดินทางกลับที่พัก	
๑๘.๐๐ - ๑๙.๐๐ น.	รับประทานอาหารเย็น	
วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๐		
๐๖.๐๐ - ๐๗.๐๐ น.	รับประทานอาหารเช้า	
๐๙.๐๐ - ๑๐.๐๐ น.	การทำหน่อไม้ดองเต้าเจี้ยว	นายประเชิญ สร้อยทองคำ
๑๐.๐๐ - ๑๒.๐๐ น.	ฝึกปฏิบัติการทำหน่อไม้ดองเต้าเจี้ยว (รับประทานอาหารว่าง)	นายประเชิญ สร้อยทองคำ และคณะ
๑๒.๐๐ - ๑๓.๐๐ น.	รับประทานอาหารกลางวัน	
๑๓.๐๐ - ๑๔.๓๐ น.	ฝึกปฏิบัติการทำหน่อไม้ดองเต้าเจี้ยว (ต่อ)	นายประเชิญ สร้อยทองคำ และคณะ
๑๔.๓๐ - ๑๔.๔๕ น.	รับประทานอาหารว่าง	
๑๔.๔๕ - ๑๕.๓๐ น.	สรุปผลการฝึกอบรม	
๑๕.๓๐ - ๑๖.๐๐ น.	พิธีปิดการฝึกอบรม	อธิบดีกรมป่าไม้

หมายเหตุ : กำหนดการอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสม